

Brussel, 5 maart 2018

Belfius Smart Belgium Awards 2017

233 deelnemers, 50 genomineerden

waaronder

Vivaqua: riolen als duurzame stadsradiators

Chirec: Maison Re-source begeleidt kankerpatiënten naar een beter leven

Wooclap: interactief leerplatform houdt aandacht langer vast

BeeOdiversity: 7,5 miljoen bijen brengen luchtkwaliteit in kaart

Home Invest Belgium: The Horizon Residence heeft een sociaal en duurzaam karakter

ENGIE Electrabel: boxx helpt consument om minder energie te verbruiken

Officiële uitreiking van de Awards op het Smart Belgium Event op 21 maart 2018

Welke innovatieve en duurzame projecten die een echt antwoord bieden op de uitdagingen van onze samenleving, zullen op het Smart Belgium Event op 21 maart in de prijzen vallen? Kleine en grote ondernemingen, start-ups, scholen en universiteiten, ziekenhuizen en lokale besturen dienden samen niet minder dan 233 kandidaturen in. Een duidelijk bewijs van de innovatiezin in alle hoeken van het land. 50 ervan werden genomineerd voor de finale en maken kans op een van de 5 Awards en de publieksprijs die op de slotceremonie zullen worden uitgereikt in aanwezigheid van talrijke professionals en deskundigen uit het bedrijfsleven, de lokalen besturen, het onderwijs en de gezondheidssector.

Circulaire economie, Smart City diensten, Onderwijs, Energie, Milieu, Gezondheid & Preventie, Mobiliteit, Stadsontwikkeling: dat waren de 8 domeinen waarin ondernemingen, ziekenhuizen, rusthuizen en andere zorginstellingen, scholen, universiteiten en onderzoekscentra, steden en gemeenten, intercommunales en andere lokale besturen hun beste projecten konden indienen. Om de 233 kandidaturen te beoordelen, deed Belfius een beroep op diverse vakjury's met vertegenwoordigers uit de academische wereld, onderzoeksinstellingen, de zorg- en de technologiesector. Na de deliberatie bleven er in elke categorie nog 10 projecten over. De 50 genomineerden – waaronder Vivaqua, Chirec/Maison Re-source, Wooclap, BeeOdiversity, Home Invest Belgium en ENGIE Electrabel – zijn onlangs hun project komen verdedigen voor de eindjury, die de laureaten zal aanduiden.

Categorie 'Belfius Smart City Award ≥ 30.000 inwoners'

Vivaqua: riolen als duurzame stadsradiators

VIVAQUA bedacht een techniek om rioolwarmte bovengronds te hergebruiken. "Een duurzaam project dat jaarlijks 26.000 ton CO2 bespaart", maakt algemeen directeur Laurence Bovy zich sterk.

Het Brusselse openbare waterbedrijf VIVAQUA bestudeert al 10 jaar de mogelijkheid om de warmte van riolen te hergebruiken. "Dit project kadert in de duurzame switch die de overheid maakt", zegt Olivier Broers, directeur van de afdeling Studies en Investerings bij VIVAQUA.

"In 2013 deden we een eerste test. We gebruikten toen rioolwarmte om een klein technisch lokaal van een overstortbekken in Molenbeek te verwarmen. De polytechnische faculteit van de ULB bracht een jaar lang in kaart hoeveel warmte we precies uit het rioleringsnetwerk konden halen. We zijn nu klaar voor een groter project."

Dat grotere project is de renovatie van een gemeentelijk gebouw met een oppervlakte van 15.000 m² in Ukkel. “De gerecupereerde rioolwarmte zal minstens 20% dekken van de energie die nodig is voor de verwarming en de klimaatregeling van het gebouw. Voor ons wordt dit een referentieproject.”

26.000 ton CO₂ minder per jaar

Om de warmte uit de riolen te kunnen hergebruiken, heeft VIVAQUA de juiste machines nodig. “Elk jaar worden er kilometers riolen vernieuwd. We maken daarvan gebruik om warmterecuperatie-installaties in het netwerk te plaatsen. De installaties die het gebouw in Ukkel zullen verwarmen, worden vanaf juli 2018 geplaatst. De werken zullen 15 maanden duren. De terugverdientijd van de investering bedraagt een aanvaardbare 20 jaar”, legt Olivier Broers uit.

Door jaar na jaar meer riolen uit te rusten met deze techniek, realiseert het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een jaarlijkse besparing van 26.000 ton CO₂. Dat is een aanzienlijke bijdrage aan de luchtkwaliteit in Brussel. “Om dit te bereiken, moeten we elk jaar 20 kilometer riool voorzien van warmtewisselaars”, zegt Laurence Bovy, algemeen directeur van VIVAQUA.

Interesse uit Valencia

Het project van VIVAQUA blijft niet onopgemerkt. Het bedrijf spreekt vandaag met 3 mogelijke partners. “Beliris (samenwerking tussen de federale overheid en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest), de stad Brussel en de Spaanse stad Valencia tonen alvast belangstelling voor ons initiatief”, zegt Laurence Bovy. “We zijn blij met die aandacht, maar we hebben ook een patent genomen op onze kennis, om die te beschermen.”

De projecten van potentiële partners zijn nog pril, weet Olivier Broers die toch al een tipje van de sluier oplicht. “De stad Brussel wil een nieuw gebouw neerzetten voor de technische dienst. Het rioleringsnetwerk op die locatie leent zich tot het gebruik van onze technologie. Bij Beliris gaat het over de renovatie en de verwarming van een gebouw in Etterbeek. We onderzoeken momenteel de haalbaarheid. In Valencia gaat het om de installatie van een warmtewisselaar voor de verwarming en de koeling van een gemeentelijk zwembad.”

Categorie ‘Belfius Smart Care Award’

Chirec: Maison Re-source begeleidt kankerpatiënten naar een beter leven

Het Brusselse Maison Re-source biedt zowel emotionele als medische ondersteuning aan kankerpatiënten én hun naasten. “Medisch zijn we tot veel in staat, maar de menselijke dimensie wordt wel eens vergeten”, zegt voorzitter Thierry Velu.

Maison Re-source is een initiatief van Chirec Hospital Group en het Chirec Cancer Institute (CCI). De aanpak steunt op 4 pijlers: het welzijn van de patiënt, lichamelijke activiteit, het aanleren van gezonde en lekkere voedingsgewoonten en het delen van ervaringen voor, tijdens en na de behandelingen.

“Studies tonen aan dat wanneer deze 4 pijlers aanwezig zijn, de kans toeneemt dat een patiënt goed herstelt van zijn ziekte”, zegt Professor Thierry Velu, voorzitter van Re-source en directeur van het CCI. “Wij bieden alleen ‘complementaire’ gezondheidstherapieën aan die hun succes hebben bewezen. Zo vermijden we dat patiënten tijd, geld, energie en een kans op genezing verliezen.”

Praten met ex-patiënten

Maison Re-source organiseert een resem activiteiten voor iedereen die met kanker wordt geconfronteerd. Bezoekers kunnen deelnemen aan activiteiten zoals yoga of nordic walking. Er zijn workshops over voeding en welzijn (mindfulness, make-up,...).

De vzw organiseert ook praatgroepen waar zieken en ex-patiënten mekaar ontmoeten en hun ervaringen delen. Ze kunnen er ook praten met verzorgers en begeleiders.

“Kankerpatiënten staan er na hun behandeling vaak alleen voor”, zegt professor Thierry Velu, voorzitter van Re-source. “Medisch zijn we tot veel in staat, maar de menselijke dimensie wordt wel eens vergeten. De omgeving van de patiënt begrijpt soms moeilijk dat de vermoeidheid die gepaard gaat met de ziekte nog lang na de genezing kan aanhouden.”

Gezellig en gastvrij

Sinds de oprichting in oktober 2016 organiseerde Maison Re-source, met de hulp van heel wat vrijwilligers, al 250 workshops. De toegang houdt de vzw bewust laagdrempelig. Deelnemen aan een workshop kost slechts 5 euro. De vzw beschikt over een jaarbudget van 50.000 euro.

Thierry Velu verwacht dat dit in de toekomst niet meer zal volstaan. “De vraag naar ons aanbod neemt toe, wat betekent dat ook onze kosten stijgen om aan die vraag te voldoen.”

Maison Re-source is ingericht als een gezellige en gastvrije woning. “Dat is een bewuste keuze. We willen de workshops niet in een ziekenhuisomgeving laten doorgaan”, aldus de voorzitter. In 2019 verhuist de vzw naar een nieuw lokaal in de buurt van de Delta-site van de Chirec Group in Oudergem. “Toch willen we ook daar de sfeer van hier behouden”, besluit Thierry Velu.

Categorie ‘Belfius Smart Company Award < 10 miljoen omzet’

Wooclap: interactief leerplatform houdt aandacht langer vast

Als jongeren toch zo vergroeid zijn met hun smartphone kunnen we daar maar beter slim gebruik van maken, ook op school. Dat is het idee achter het digitale platform Wooclap. “Wij gebruiken de digitale honger van studenten om hen beter en sneller te laten leren”, zegt CEO Sébastien Lebbe.

Lesmateriaal delen, meerkeuzevragen stellen, live polls in het leslokaal organiseren, antwoorden van studenten aantrekkelijk visualiseren, ze bundelen als wordclouds,... En dat allemaal delen met alle aanwezigen door het resultaat te projecteren op een scherm. Dat is Wooclap in een notendop.

“De educatieve mogelijkheden van ons digitale platform zijn enorm”, zegt Sébastien Lebbe, CEO van Wooclap. De burgerlijk ingenieur is samen met expert in de neurowetenschappen Oliver Verdin en CTO Jonathan Alzetta de drijvende kracht achter het Brusselse bedrijf. Zij ontwikkelden Wooclap in samenwerking met andere neurowetenschappers en docenten. Ook de ULB en de UCL zijn betrokken bij het project. Aan de UCL gebruiken al meer dan 300 professoren de toepassing in meer dan 1.250 lessen.

“Onze innovatie is ludiek, maar waar het ons echt om gaat, is om het onderwijs futureproof te maken. Onlinecursussen bestaan al een tijdje. Wij voegen daar een extra interactieve laag aan toe”, aldus Sébastien Lebbe.

Aandacht langer vasthouden

Voor de CEO is die interactiviteit dé grote troef van Wooclap. “We maken lesgeven dynamisch. Een leerkracht typt een vraag in, geeft 4 mogelijke antwoorden, de studenten kiezen hun antwoord via hun smartphone en zien live op een scherm welke van de 4 antwoorden het populairst is.”

Met die aanpak wil Wooclap de aandacht van jongeren langer vasthouden. “Het is bewezen dat de aandacht van studenten drastisch daalt na 10 minuten. Door leerlingen actief te betrekken bij hun leerproces omzeilen we dat. Pedagogogen en neurowetenschappers hebben de meerwaarde van onze manier van werken bevestigd. Een student die Wooclap gebruikt en actief bij de les betrokken is, herinnert zich 90% van de leerstof”, aldus de CEO.

Sommige docenten gaan nog een stapje verder en vragen hun studenten om zelf vragenlijsten en presentaties te maken met Wooclap. “Een interessante piste die kan helpen om jongeren te leren spreken voor een publiek”, aldus de CEO.

Bedrijfswereld toont interesse

In België was het Berlaymont Lyceum in Waterloo de eerste school om Wooclap te testen. Sinds de start in 2015 is er voortdurend overleg met de gebruikers. Op basis van hun feedback wordt bepaald welke nieuwe functionaliteiten in de toekomst worden toegevoegd.

Wooclap wordt vandaag al gebruikt in ruim 100 landen, vooral in universiteiten en hogescholen, maar ook de bedrijfswereld toont interesse. “Zo gebruiken onder meer Microsoft en KPMG onze tool voor hun opleidingen en conferenties. Wooclap beperkt zich dus niet uitsluitend tot het onderwijs”, benadrukt Sébastien Lebbe.

BeeOdiversity: 7,5 miljoen bijen brengen luchtkwaliteit in kaart

Beeodiversity zet bijen in om luchtvervuiling te meten. Dat doet het Brusselse bedrijf door pollen te analyseren die bijen met zich meedragen als ze stuifmeel verzamelen. Dit Beeomonitoring-systeem is vandaag al actief in België, Frankrijk en Wales.

“Er zijn verschillende manieren om luchtvervuiling te meten”, zegt Michaël van Cutsem, CEO van Beeodiversity. “Sensoren zijn een optie. Maar die beperken zich vaak tot het meten van één stof op een welbepaalde plaats. Wie de luchtkwaliteit in een groot gebied in kaart wil brengen, heeft al snel heel veel sensoren nodig. Je kan die metingen ook door mensen laten doen, maar die kunnen niet overal tegelijk zijn.”

Beeodiversity pakt het anders aan, met bijen. “Het bestuivingsgebied van bijen bestrijkt gemakkelijk 700 hectare. En ze komen jaarlijks in contact met ongeveer 4 miljard planten. We beheren 50.000 hectare en 150 bijenkolonies in België, Frankrijk en Wales. Elke kolonie telt ongeveer 50.000 bijen. Je zou kunnen stellen dat Beeodiversity 7,5 miljoen werknemers telt.”

Jaarlijks verdwijnt er in België 30% van de bijenkolonies. Dat zou niet meer dan 10% mogen zijn. Bijen zijn immers erg belangrijk voor ons ecosysteem. 30% van de menselijke voeding (fruit- en groenteteelt, zaad- en olieproductie) hangt rechtstreeks af van bestuivers zoals bijen en vlinders.

Schat aan informatie

Voor Beeodiversity bevatten de pollen die bijen meedragen letterlijk een schat aan informatie over de toestand van ons ecosysteem en dat van de bestuivers. Beeodiversity analyseert de pollen én de nectar die bijen naar de bijenkast brengen. Zo komt het bedrijf gevaarlijke stoffen en pesticiden op het spoor.

De analyses gebeuren in een labo, met gespecialiseerde software. “Op basis daarvan informeren we gemeenten, bedrijven en burgers over de luchtkwaliteit. We formuleren ook voorstellen om het natuurlijke ecosysteem te verbeteren of te herstellen, bijvoorbeeld door meer planten te voorzien die bijen lokken”, legt de CEO uit.

Waterkwaliteit

Beeodiversity heeft onder andere Spadel, producent van flessenwater, geholpen om de biodiversiteit en het milieu in de buurt van zijn waterbronnen te beschermen.

“We hebben 8 kolonies (400.000 bijen) geplaatst op de site. Die houden de biodiversiteit in stand door hun bestuivingsactiviteit. Ze zorgen ook voor stalen over een oppervlakte van 3.000 hectare via het stuifmeel en de nectar die ze meebrengen naar de bijenkorf”, legt Michaël Van Cutsem uit. “Door die stalen te analyseren, weten we zeker dat de zone vrij is van verontreiniging, zodat de kwaliteit van het mineraalwater gegarandeerd wordt.”

Knokke-Heist werkt sinds 2013 samen met Beeodiversity om de biodiversiteit op haar grondgebied te ontwikkelen en de natuur te beschermen. Dankzij de metingen en de begeleiding van Beeodiversity zag men het aantal bijen dat gemonitord kan worden al na 2 jaar verdubbelen. “Intussen is de gemeente een schoolvoorbeeld van biodiversiteit geworden”, zegt Michaël Van Cutsem. “Knokke-Heist is er ook in geslaagd om zijn bewoners te sensibiliseren. Meer dan 600 inwoners hebben intussen bijvriendelijke planten in hun tuin.”

Categorie ‘Belfius Smart Company Award ≥ 10 miljoen omzet’

Home Invest Belgium: The Horizon Residence heeft een sociaal en duurzaam karakter

Een moestuin op het dak, een lounge met terras en biljart en een online platform om een afspraak bij de kapper te maken. Vastgoedontwikkelaar Home Invest Belgium bouwde een oud kantoorgebouw om tot een unieke residentie.

De structuur van het kantoorgebouw in Sint-Lambrechts-Woluwe was niet geschikt om er grote appartementen van te maken. “Dat bracht ons op het idee om een aantal ruimtes te creëren die iedereen kan gebruiken, zoals de grote lounge met biljart en terras op de bovenste verdieping”, vertelt Geoffroy Bekkers, construction manager bij Home Invest Belgium.

Home Invest installeerde ook een fitnesszaal, een pianokamer en een bioscoopzaal. Een co-workingruimte, een gedeelde wasruimte en een dakmoestuin maken het unieke karakter van The Horizon Residence compleet.

Facebook-groep

“Het gebouw is zo ontworpen dat de bewoners mekaar gemakkelijk kunnen ontmoeten. De property manager organiseert regelmatig kleine events. Dat werkt. De bewoners hebben intussen al een eigen Facebook-groep”, legt Geoffroy Bekkers uit.

Het gebouw heeft naast een sociaal, ook een duurzaam karakter. “De residentie werd uitgerust met zonnepanelen, een warmtekrachtkoppelinginstallatie en laadpalen voor elektrische wagens”, vertelt Geoffroy Bekkers.

Online dienstenplatform

De bewoners van The Horizon Residence hebben ook toegang tot een online platform waarmee ze een beroep kunnen doen op de diensten van handelaars uit de buurt. Wie naar de kapper wil, kan online een afspraak maken. Wie iets te eten wil bestellen, kan dat online bij een traiteur in de buurt. “Met elke handelaar op ons platform hebben we daarover afspraken gemaakt”, legt Geoffroy Bekkers uit.

Bewoners kunnen online ook een elektrische fiets reserveren, of een studio als ze een slaappleats zoeken voor bezoekers. “Elke bewoner heeft ook een ‘dropbox’, een grote postbus waarin ze pakjes kunnen laten leveren. Die box openen ze met dezelfde badge waarmee ze toegang krijgen tot het gebouw”, aldus Geoffroy Bekkers.

Bouwen om te verhuren

De 160 appartementen en studio's in The Horizon Residence worden sinds 2016 te huur aangeboden. De bezettingsgraad bedraagt zo goed als altijd 100%. "Wij bouwen en renoveren om te verhuren, nooit om te verkopen. Net omdat wij eigenaar van onze gebouwen blijven, is het duurzame karakter erg belangrijk", besluit Geoffroy Bekkers.

"De ontwikkeling van dit concept met gedeelde ruimtes was een primeur voor ons. Maar we geloven er zo sterk in dat we dit ook gaan toepassen in andere projecten."

ENGIE Electrabel: boxx helpt consument om minder energie te verbruiken

De interactieve tool 'boxx' van ENGIE Electrabel geeft consumenten de volledige controle over hun energieverbruik. Ze weten op elk moment hoeveel ze verbruiken en kunnen vanop afstand de temperatuur in huis regelen.

ENGIE Electrabel haalde de mosterd voor boxx uit Nederland. Het bedrijf Quby bracht daar enkele jaren geleden een slimme thermostaat op de markt, onder de naam 'Toon'. "boxx lijkt op Toon, maar is aangepast aan onze markt", vertelt Laurent Sebbag, marketing manager B2C bij ENGIE Electrabel. "Beide zijn succesvol. Inmiddels zijn er in België en Nederland al meer dan 350.000 toestellen geïnstalleerd en noteren we een piek in de klantentevredenheid."

Geen verrassingen meer

Uniek aan boxx is dat het de consument toelaat zijn energieverbruik volledig zelf te controleren. "boxx is veel meer dan een slimme thermostaat", legt Laurent Sebbag uit. "Via de smartphone regel je vanop afstand de temperatuur in huis en heb je op elk moment een overzicht van hoeveel energie je exact verbruikt. Heb je zonnepanelen? Dan vertelt boxx je heel precies hoeveel elektriciteit die produceren. De tijd dat energiefacturen voor verrassingen zorgen, is dankzij boxx voorbij."

Twee sensoren volstaan om al die data realtime beschikbaar te maken: één op de gasmeter en één op de elektriciteitsmeter. Wat die sensoren meten, vertaalt boxx in euro's. Wie de verwarming een graad lager draait of elektrische toestellen 's nachts niet langer in waakstand zet, weet meteen hoeveel hij bespaart.

Metten is weten

"Het in realtime meetbaar maken van het energieverbruik heeft een sterk sensibiliserend effect op de gebruiker", zegt Laurent Sebbag. "Quby bevestigt dat Toon het energieverbruik in Nederland met 10% heeft laten dalen."

ENGIE Electrabel wil hetzelfde bereiken in ons land. "We willen onze klanten helpen om energie te besparen. Om die maatschappelijke dimensie kracht bij te zetten, blijven we werken aan nieuwe toepassingen voor boxx. We denken aan de detectie van toestellen die onnodig energie verspillen, aan isolatieadvies op basis van de analyse van de tijd waarop woningen afkoelen,...", aldus Laurent Sebbag.

Samen minder verbruiken

Die service bestaat vandaag al gedeeltelijk. ENGIE Electrabel vergelijkt het verbruik van woningen met dat van gelijkaardige huizen. "Op basis daarvan bezorgen we onze klanten elke maand een verslag van hun energieverbruik. Zo weten ze of ze minder of meer dan gemiddeld verbruiken, op welke dagen hun verbruik piekte, enzovoort", legt Laurent Sebbag uit.

"Samen met onze klanten willen we de slimste oplossingen vinden om minder energie te verbruiken. Dat is toch één van de grote uitdagingen waar we voor staan. En ik zeg heel bewust 'samen'. De gebruikers van boxx kijken vaak met een heel andere blik naar onze producten dan onze specialisten. Elke feedback is dan ook meer dan welkom."

5 Awards en een publieksprijs

De Belfius Smart Belgium Awards bestrijken 3 domeinen – Smart Cities, Smart Companies, Smart Care – en zijn onderverdeeld in 5 categorieën. Naast de 5 Awards wordt er op woensdag 21 maart 2018 ook een **publieksprijs** uitgereikt.

Voor die publieksprijs kan tijdens de 3 weken vóór de ceremonie elektronisch worden gestemd via de website <https://smartbelgium.belfius.be>.

Op die manier wil Belfius iedereen de kans geven om te kiezen voor het project van zijn voorkeur.

Voor meer info over de Belfius Smart Belgium Awards 2017:

- <https://smartbelgium.belfius.be> (met de mogelijkheid zich onderaan in te schrijven voor de wekelijkse newsletter en zo de recentste 'news' over de Awards te ontvangen)
- [Twitter: @Smart_Belgium](https://twitter.com/Smart_Belgium)

Perscontact

Ulrike Pommée
Ulrike.pommee@belfius.be / press@belfius.be
+32 2 222 02 57
www.belfius.com

